

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

A KORRUPCIÓ MEGELŐZÉSE ÉS A KÖZIGAZGATÁS-FEJLESZTÉS ÁTTEKINTÉSE” PROJEKT ÁROP-1.1.21 SZÁM
II. modul: A KORRUPCIÓ MEGELŐZÉSE ÉS KRIMINOLÓGIÁJA

Hollán Miklós egyetemi docens (NKE-RTK)

TANMENET / ÜTEMTERV A TANANYAG FELDOLGOZÁSÁHOZ

Modul megnevezése, címe:

„A korrupció megelőzése és kriminológiája”

Almodul megnevezése, címe:

„ A korrupció megelőzése”

Oktatási, képzési, fejlesztési célok (al) modul elsajátíttatása során:

A korrupció megelőzésével kapcsolatos ismeretek lényegében „betetőzését” jelentik a korrupció megelőzése és kriminológiája elnevezésű modul tananyagának. Szervesen ráépülnek a korrupció okaival, büntetőjogi szabályozásával, a korrupciós kockázatok elemzésével, illetve a korrupciós bűncselekmények felderítésével kapcsolatos anyagrészekre. Mivel a korrupció megelőzésével kapcsolatos intézkedések témaköre a lehető legszorosabb kapcsolatban van az integritás tanácsadók jövőbeli munkájával, a tananyag az elméleti megalapozás mellett számos gyakorlati példát, illetve azokkal kapcsolatos kérdéseket és feladatokat is tartalmaz. A tantárgy célja, hogy a hallgató integritás tanácsadóként képes legyen korrupció elleni intézkedési terv kidolgozására, egyes intézkedések korrupciós ellenes hatásának értékelésére.

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Minimalkövetelmények: ismeretek, fogalmak és azok elsajátítási szintje, készségek és azok alkalmazási szintje. Mit kell tudnia, mire kell képesnek lennie az almodul elsajátítása után a résztvevőnek ahhoz, hogy megfeleljen az elvárásoknak?

Ismerje fel a következő fogalmakat, képes legyen a hamis állítások kiszűrésére, illetve ezek meghatározására:

- az összeférhetetlenség,
- a közszolgálati etikai kódex
- döntési monopólium
- eljárások egyszerűsítése
- mérlegelési lehetőség (diszkréció)
- az automatizált döntéshozatal
- hatáskörök megosztása
- kollektív eljárás (döntéshozatal)
- rotáció
- integritás ellenőrzés
- ügymenetre vonatkozó tömeges adatgyűjtés
- bejelentők védelme (díjazása)

Képes legyen összefüggésében elemezni:

- a korrupció fajtáinak és a megelőzés formáinak összefüggését
- megelőzés gazdasági és társadalmi költségeit
- az összeférhetetlenség egyes esetköreinek viszonyát
- a közszolgálati etikai kódex(ek) viszonyát más normákhoz
- állami beavatkozás csökkentésének korrupció ellenes szerepét
- eljárások egyszerűsítésének korrupció ellenes szerepét
- az ügyfelek tájékoztatásának korrupció ellenes szerepét
- az illetmény (jutalmazás és életpálya) korrupció ellenes szerepét

Képes legyen esettanulmány formájában feldolgozni a következő kérdéseket

- a korrupció elleni küzdelem büntetőjogi és azon kívüli eszközeinek viszonya
- a korrupció megelőzésének előnyei és korlátai
- a döntési monopólium megszüntetésének korrupció ellenes szerepe
- automatizált döntéshozatal korrupció ellenes szerepe
- a folyamatba épített ellenőrzés korrupció ellenes szerepe

<p>(6. óra)</p> <p>Az ügyfélkapcsolat és döntéshozatal szabályai</p>	<p>Új ismeret átadása, elsajátíttatása</p> <p>Új ismeret bővítése, elmélyítése</p> <p>NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM A HAZA SZOLGÁLATÁBAN</p>	<p>Magyarázza el a részletezett fogalmakat.</p> <p>A résztvevők a tananyaghoz kapcsolódóan <u>mondjanak példákat</u> eddigi tapasztalataikból.</p> <p>ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001</p>	<p>az állami beavatkozás visszaszorítása a döntési monopólium megszüntetése az eljárások egyszerűsítése az ügyfelek tájékoztatása a mérlegelési lehetőségek csökkentése az automatizált döntéshozatal a hatáskörök megosztása a kollektív eljárás (döntéshozatal) és a rotáció a korrupciós alkalmak (kapcsolatok) kiküszöbölése</p>	<p>Ismerje fel a résztvevő az adott fogalmat körülírása alapján</p> <p>Legyen képes felismerni a hibás fogalom-meghatározást</p> <p>Legyen képes fogalmat meghatározni, definiálni egyszerű körülírással</p>	<p>projektor, laptop</p>	<p>45 perc</p>
<p>(7. óra)</p> <p>Ellenőrzés, felderítés és szankcionálás</p> <p>5. oldal, összesen: 26</p>	<p>Új ismeret átadása, elsajátíttatása</p> <p>Új ismeret bővítése, elmélyítése</p>	<p>Magyarázza el a részletezett fogalmakat.</p> <p>A résztvevők a tananyaghoz kapcsolódóan <u>mondjanak példákat</u> eddigi tapasztalataikból.</p>	<p>az integritás ellenőrzése az ügymenetre vonatkozó tömeges adatgyűjtés az eljárási cselekmények</p>	<p>Nemzeti Fejlesztési Ügynökség www.nemzetifejlesztasi.gov.hu 06 38 638</p> <p>HAJTÁRORZÁS MEGÚJUL</p> <p>A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.</p>	<p>projektor, laptop</p>	<p>45 perc</p>

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

1. RÉSZLETES ÓRAVÁZLAT (A KORRUPCIÓ MEGELŐZÉSE¹)

1.1. A BŰNMEGELŐZÉS (DÁVID LILLA)

[...]

1.2. A KORRUPCIÓ MEGELŐZÉSÉNEK ESZKÖZRENDSZERE (HOLLÁN MIKLÓS)

1.2.1. Alapvetés

Vázolja a korrupció megelőzésének alaptételeit.

Mutassa be példán, hogy vannak olyan intézkedések, amelyek csak bizonyos korrupciós cselekmények elleni küzdelemben alkalmazhatók hatékonyan

1.2.2. A személyes és a szervezeti integritás

1.2.2.1. A közszolgálati álláshelyek betöltése

Tekintsék át a közszolgálati álláshelyek betöltésére vonatkozó szabályozás különböző megoldásait (azok változásait) hazánk közelmúltjából:

- A köztisztviselők jogállásáról szóló törvény eredeti szabályozása csak annyit tartalmazott, hogy „ha a köztisztviselői állás betöltésére a munkáltatói jogkör gyakorlója pályázatot ír ki, a pályázati kiírásnak a pályázat elnyeréséhez szükséges valamennyi feltételt és a pályázat elbírálásának határidejét tartalmaznia kell”.²
- 1997. évi CI. törvény alapján módosított szabályzás alapján a munkáltatói jogkör gyakorlója a közigazgatási szerv vezetői és köztisztviselői álláshelyének

¹ Lezárva: 2013. március 31.

² 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bek. Hatályos: 1992. május 5. napjától 1998. augusztus 31. napjáig.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

megüresedéséről [...] 15 napon belül tájékoztatást küld a Belügyminisztériumnak, feltéve, ha e határidőn belül az üres álláshelyet nem tölti be. A Belügyminisztérium a megüresedett álláshelyet hivatalos lapjában rendszeresen közzéteszi.³ Az új szabályozás alapján „a pályázat benyújtására meghatározott idő a pályázati felhívás megjelenésétől számított 15 napnál rövidebb nem lehet”.⁴ A pályázatok előzetes értékelésére a munkáltatói jogkör gyakorlójának döntése alapján legalább háromtagú előkészítő bizottság (a továbbiakban: bizottság) hozható létre. Bizottság létrehozása esetén az előkészítésbe a közigazgatási szervnél működő munkavállalói érdekképviselői szerv képviselőjét is be lehet vonni.⁵ A pályázatokról az előkészítő bizottság által felállított rangsor figyelembevételével – egyéb esetben anélkül – a benyújtásra előírt határidőt követő 30 napon belül (testület esetében a következő ülésen) a munkáltatói jogkör gyakorlója dönt. Kinevezni csak azt a köztisztviselőt lehet, aki a pályázati eljárásban részt vett és a pályázati feltételeknek megfelelt.⁶

- 2001. évi XXXVI. törvény alapján a szabályozás annyiban változott, hogy a Miniszterelnöki Hivatalnál, minisztériumnál illetve a Kormány által közvetlenül irányított központi közigazgatási szervnél főosztályvezetői megbízás (bizonyos kivételektől eltekintve) csak pályázat alapján adható.⁷

³ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bek. Hatályos: 1998. szeptember 1. napjától 2001. június 30. napjáig.

⁴ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (3) bek. Hatályos: 1998. szeptember 1. napjától 2001. június 30. napjáig.

⁵ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (4) bek. Hatályos: 1998. szeptember 1. napjától 2001. június 30. napjáig.

⁶ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (5) bek. Hatályos: 1998. szeptember 1. napjától 2001. június 30. napjáig.

⁷ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (2) bek. Hatályos: 2001. július 1. napjától 2003. június 30. napjáig.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

- A 2003. évi CXVI. törvény alapján beiktatott rendelkezés szerint a főosztályvezetői megbízás esetén fennálló pályázati kötelezettség alóli kivételek köre kibővült az e szerveknél legalább egy éve alkalmazásban álló köztisztviselőnek adott vezetői megbízás esetével.⁸
- A 2007. évi LXXXIII. törvény általi módosítás következtében közigazgatási szervnél (a továbbiakban: pályázatot kiíró szerv) köztisztviselői kinevezés, illetve vezetői megbízás (kinevezés) csak pályázat útján adható. Pályázati eljárás lefolytatása nélkül is adható vezetői kinevezés, vezetői megbízás a közigazgatási szervnél legalább egy éve alkalmazásban álló köztisztviselőnek.⁹ A pályázatra vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatóak pl. a miniszterelnöki kabinet vezetője esetében.¹⁰ Nem kell pályázatot kiírni abban az esetben, ha katonai szolgálati jogviszonyban álló jogviszonya úgy szűnik meg áthelyezéssel, hogy a közigazgatási szerven belül közzolgálati jogviszonyba kerül.¹¹ A miniszter az általa irányított vagy felügyelt államigazgatási szerv(ek) tekintetében rendeletében meghatározhatja azokat a munkaköröket - vezetői kinevezés, megbízás kivételével -, amelyek betöltéséhez nem kell pályázati eljárást lefolytatni, feltéve, hogy törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. Helyi önkormányzat rendeletében határozhatja meg azokat a munkakör(öke) t - vezetői beosztás kivételével -, amely(ek) pályázati eljárás lefolytatása nélkül is betölthetők, feltéve, hogy törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik. Az adott szervnél a pályázati eljárás lefolytatása nélkül kinevezett

⁸ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (2) bek. Hatályos: 2003. július 1. napjától. (hk.)

⁹ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bek. Hatályos: 2007. szeptember 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

¹⁰ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (3) bek. Hatályos: 2007. szeptember 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

¹¹ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (5) bek. Hatályos: 2007. szeptember 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

köztisztviselők száma tárgyévben nem haladhatja meg a hivatali szervezetnél foglalkoztatott köztisztviselők létszámának 3%-át (minimum 1 fő). A hivatali szervezet vezetője - helyi önkormányzatnál a jegyző - a pályázati eljárás lefolytatása nélkül adott köztisztviselői kinevezésről tájékoztatja a Miniszterelnöki Hivatalt vezető minisztert.¹²

- A 2007. évi szabályozás újdonsága, hogy a pályázat érvényességének feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen a pályázat benyújtásának időpontjában e törvény szerinti, eredményes közigazgatási versenyvizsgálattal.¹³ A 2007. évi LXXXIII. törvény által beiktatott, de 2009. január 1. napján hatályba lépett szabályozás szerint „köztisztviselői kinevezést, vezetői megbízást, vezetői kinevezést csak az kaphat, aki eredményes közigazgatási versenyvizsgát (a továbbiakban: versenyvizsga) tett.¹⁴ A pályázati eljárás lefolytatása nélkül kinevezést kapott köztisztviselőnek próbaideje alatt kell közigazgatási versenyvizsgát tennie. Sikertelen vizsga esetén a közszolgálati jogviszonya megszűnik.¹⁵ A Kormány a versenyvizsga alóli mentesítésre vonatkozó szabályokat rendeletben állapítja meg.¹⁶ Mentesült a versenyvizsga letétele alól

¹² 1992. évi XXIII. törvény 10. § (18) bek. Hatályos: 2007. szeptember 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

¹³ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (11) bek. A rendelkezést 2009. március 1-jétől kell alkalmazni.

¹⁴ 1992. évi XXIII. törvény 10/C. § (1) bek. Hatályos: 2009. január 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

¹⁵ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (18) bek. Hatályos: 2007. szeptember 1. napjától. (hk.)

¹⁶ 1992. évi XXIII. törvény 10/C. § (5) bek. Hatályos: 2009. január 1. napjától 2010. május 28. napjáig.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

közzszolgálati jogviszonyának fennállása alatt az, aki legalább öt éves közigazgatási gyakorlattal rendelkezik.¹⁷

- A 2007. évi LXXXIII. törvény általi módosítás következtében minisztériumnál köztisztviselői kinevezés, vezetői megbízás (kinevezés), központi hivatalnál vezetői kinevezés, csak a személyügyi szolgáltató központ által történő pályáztatás útján adható.¹⁸ A pályázati eljárás során kompetencia-vizsgálatot kell végezni. A pályáztatás és a kompetencia-vizsgálat lebonyolítását a munkáltató nevében a személyügyi szolgáltató központ végzi.¹⁹ A kinevezési jogkör gyakorlója ilyenkor a szolgáltató központ által megküldött érvényes pályázatok megérkezését követő 10 munkanapon belül dönt az eredményes pályázatról és a köztisztviselő kinevezéséről. Kinevezést és vezetői megbízást adni csak annak a köztisztviselőnek lehet, akit a szolgáltató központ is alkalmasnak talált a munkakör betöltésére és pályázatát megküldte a munkáltatónak. A kinevezési jogkör gyakorlója végső döntéséről tájékoztatja a szolgáltató központot. Ha a szolgáltató központ által megküldött érvényes pályázatok közül – figyelemmel az általa lefolytatott kiválasztási eljárásra – egyiket sem minősítette eredményesnek, döntését a szolgáltató központ felé indokolni köteles.²⁰ Ez alól a pályázati eljárás alól indokolt esetben - a Kormány rendeletében meghatározott kiválasztási eljárás lefolytatása érdekében – a központi közzszolgálati hatóság vezetője mentesítést adhat. A mentesítéssel egyidejűleg a jelölt számára

¹⁷ 126/2009. (VI. 15.) Korm. rendelet a közigazgatási versenyvizsgáról (hk.) 21. § a) pont.

¹⁸ 1992. évi XXIII. törvény 10/A. § (1) bek. Hatályos: 2007. szeptember 15. napjától. 2010. május 28. napjáig.

¹⁹ 1992. évi XXIII. törvény 10/A. § (2) bek. Hatályos: 2007. szeptember 15. napjától. 2010. május 28. napjáig.

²⁰ 1992. évi XXIII. törvény 10/A. § (6) bek. Hatályos: 2007. szeptember 15. napjától. 2010. május 28. napjáig.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

- halasztás adható a közigazgatási versenyvizsga letételére is, az így kinevezést kapott köztisztviselőnek próbaideje alatt kell közigazgatási versenyvizsgát tennie.²¹
- A Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter a pályázati eljárás alól kérelemre mentesítést adhat, ha az államigazgatási szervnél a betölteni kívánt állás olyan speciális, egyedi tapasztalattal, vagy készséggel rendelkező pályázóval tölthető be, akinek kiválasztására a rendeletben meghatározott pályázati eljárás nem alkalmas, vagy b) az államigazgatási szerv szervezetében bekövetkezett szervezeti, feladat- és hatásköri változás miatt a köztisztviselői állás betöltésére e rendelet szerinti pályázati eljárásnál gyorsabb eljárást szükséges alkalmazni.²² A mentesítési kérelemről történő döntés során a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter figyelembe veszi, hogy a kérelmet benyújtó államigazgatási szerv számára az adott évben hány alkalommal adott korábban pályázati eljárás alól mentesítést.²³
  - A 2010. évi XLIII. törvény úgy módosította a szabályozást, hogy jogszabály vagy a közigazgatási szerv döntése alapján meghatározott munkakör betöltése vagy vezetői megbízás ellátása pályázat alapján történhet.²⁴ Az új szabályozás alapján a pályázat érvényességének már nem feltétele, hogy a pályázó rendelkezzen a pályázat benyújtásának időpontjában e törvény szerinti, eredményes közigazgatási versenyvizsgával.²⁵ Megszűnik a személyügyi szolgáltató központ által lebonyolított pályáztatás kötelezettsége is.²⁶ Az új szabályozás már csak annyit mond, hogy

²¹ 1992. évi XXIII. törvény 10/A. § (7) bek. Hatályos: 2007. szeptember 15. napjától 2010. május 28. napjáig.

²² 406/2007. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § (1) bek. (hk.)

²³ 406/2007. (XII. 27.) Korm. rendelet 10. § (5) bek. (hk.)

²⁴ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bek. Hatályos 2010. május 29. napjától 2012. február 29. napjáig.

²⁵ Vö. 2010. évi XLIII. törvény 78. § (4) bek.

²⁶ Vö. 2010. évi XLIII. törvény 89. § a) pont.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

központi államigazgatási szervnél vezetői kinevezésre vagy vezetői megbízásra – a pályázat kiírójának kezdeményezésére – a pályázati eljárást és az ahhoz kapcsolódó kompetencia-vizsgálatot a személyügyi szolgáltató központ bonyolítja le.²⁷

- A hatályos szabályozás alapján jogszabály vagy az igazgatási szerv döntése alapján a kinevezés meghívásos vagy pályázati eljárás alapján történhet.²⁸ Kötelező pályázati eljárást ír elő pl. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a jegyző tekintetében. Ezt azonban gyengíti az a szabály, amely alapján „amennyiben hat hónapon belül a polgármester nem nevez ki [...] jegyzőt, a kormányhivatal vezetője ideiglenes hatállyal a jegyzői feladatok ellátására a pályázati kiírásnak megfelelő jelöltet, ennek hiányában a képesítési és alkalmazási feltételeknek megfelelő hivatali köztisztviselőt vagy más jegyzőt nevez ki. A jegyzői feladatok ellátására szóló kinevezés az új jegyző kinevezéséig tart.”²⁹

Vessék össze a tisztviselők kiválasztási eljárásának különböző modelljeit! Melyiket tartja a korrupció kiküszöbölésére leginkább alkalmas rendszernek és miért?

Vitassák meg, hogy mennyiben képes a kötelező pályáztatás csökkenteni a korrupciót? A kötelező pályáztatás alóli milyen kivételeket tartja (a korrupciós kockázatok szempontjából) elfogadhatónak?

Milyen lehetőségek vannak kötelező pályáztatás esetén is a korrupcióból eredő döntések érvényesítésére? Értékelje az ilyen kockázatok ennek kizárására alkalmas módszereket (pl. alapvetően a központosított versenyvizsga eredményeire épülő döntés)!

²⁷ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (4) bek. Hatályos 2010. május 29. napjától 2011. május 31. napjáig.

²⁸ 1992. évi XXIII. törvény 10. § (1) bek. Hatályos: 2011. június 01. napjától (hk.), illetve 2011. évi CLXXXIX. törvény 82. § (1)-(2) bek.

²⁹ 2011. évi CXCV. törvény 45. § (1) bek.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

1.2.2.2. *Illetmény, jutalmazás, életpálya*

Vitassák meg, hogy a tisztviselők abszolút értelemben vett (a megélhetést veszélyeztető) alulfizetettsége mely területeken jelent korrupciós kockázatot?

Vitassák meg, hogy a közzszolgálati bérek mekkora emelése olyan mértékű, ami a korrupciós kockázatot csökkenti, de még ésszerű lépésnek tekinthető?

Magyarázza el és tekintse át, hogy a teljesítményfüggő ösztönzők milyen korrupciós cselekménytípusok ellen hathatnak? Vesse össze ebben a vonatkozásban az érdemi kötelelességhezre irányuló, illetve a zsarolásszerű korrupciót!

A köz- és magánszféra között a jövedelemkülönbség diplomások esetén 2010 áprilisában pedig 111,2 ezer forint, 2010 novemberében pedig 97,2 ezer forint volt.³⁰ Vitassák meg, hogy mekkora (ennél nagyobb vagy kisebb) lenne véleményük szerint ebben a vonatkozásban azon eltérés, amelynél a korrupciós kockázatok még az elviselhető szinten maradnak?

Kompenzálják-e ezt a jövedelemkülönbséget a közzszolgálati életpálya előnyei (kiszámíthatóság stb.).

A piaci bérektől való eltérés korrupciós kockázatában van-e szerepe a felügyelt szektor jellegzetességeinek (bankfelügyeleti tisztviselő – bankvezető stb.).

1.2.2.3. *Összeférhetetlenségi szabályok*

Vitassák meg, hogy a korrupció megelőzése mellett milyen célokat szolgálnak az összeférhetetlenség szabályai? Értékeljék az összeférhetetlenség következményeinek a korrupció megelőzése szempontjából? Vessék össze a törvényi tilalom, az engedélyezés, a bejelentési kötelezettség, illetve a döntés meghozatalából való kizárás módszerét az előnyök és hátrányok alapján!

30

Vö.

http://www.mfor.hu/cikkek/Magyar_berek_egyre_jobban_lemarad_a_kozszfera.html

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

Milyen további feltételekkel biztosítható, hogy a további jogviszony engedélyezése, illetve bejelentése hatékonyan szolgálja a korrupció elleni küzdelmet? Milyen tényezőket vennének figyelembe vezetőként (saját munkatapasztalataik alapján is) a további jogviszonyok engedélyezésekor? Milyen esetekben lehet összeférhetetlen még a tudományos vagy oktatói tevékenység is a közszolgálati jogviszonnyal?

Mondjanak a hallgatók is példát arra, hogy az őket foglalkoztató szervnél milyen esetekben kellene összeférhetetlennek tekinteni a társasági részesedést, kiterjeszteni az összeférhetetlenséget a közeli hozzátartozók jogviszonyaira, illetve a közszolgálati jogviszony megszűnése utánra?

1.2.2.4. A közszolgálati etikai kódex(ek)

Vitassák meg, hogy mennyire alkalmasak a etikai kódex viselkedési standardjai a korrupció megelőzésére? Van-e a hallgatók szerint ezek között olyan, amely szigorítandó lenne, vagy amely éppenséggel irreális elvárásokat támaszt?

1.2.3. Az ügyfélkapcsolat és a döntéshozatal szabályai

1.2.3.1. Az állami beavatkozás visszaszorítása

Vitassák meg, hogy milyen esetekben lenne alkalmas az állami beavatkozás csökkentése a korrupció visszaszorítására.

1.2.3.2. A döntési monopólium megszüntetése

Vitassák meg, hogy a hallgatókat foglalkoztató szervek működésével kapcsolatban a párhuzamos illetékesség előírása alkalmas-e (ha igen mennyiben) a korrupciós kockázatok csökkentésére?

1.2.3.3. Az eljárások egyszerűsítése

A hallgatók (csoportos vagy egyéni munkában) dolgozzanak ki egy intézkedési javaslatot, amely az őket foglalkoztató szervnél az eljárás egyszerűsítése révén kívánja megelőzni a korrupciót! Értékeljék a javaslatot abból a szempontból, hogy az elviselhető

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

mértékben akadályozza-e a jogállami biztosítékok érvényesítését, illetve a döntés érdemére kiható korrupció megakadályozását.

1.2.3.4. Az ügyfelek tájékoztatása

Ismertesse a következő példát: Egyes rendőrök a közlekedésbiztonsági ellenőrzés keretében a hazánkban tartózkodó (átutazó) külföldiektől irreálisan magas "helyszíni bírságot" követelnek, ellenkező esetben kiutasítással fenyegetik az illetőt.³¹

A hallgatók (csoportos vagy egyéni munkában) dolgozzanak ki egy intézkedési javaslatot, amely az ismeretterjesztési lehetőségek (pl. reklámkampány, információs telefonvonal, tájékoztató átadására kötelezés stb.) kihasználásával az ilyen esetek megelőzésére irányul!

Vitassák meg, hogy a hallgatókat foglalkoztató szervek működésével kapcsolatban milyen ismeretterjesztési lehetőségek alkalmasak a korrupciós kockázatok csökkentésére?

1.2.3.5. A hatáskörök megosztása

Értékeljék hallgatókkal a Magyar Helsinki Bizottság megoldási javaslatának előnyeit és hátrányait a nyomozóhatóság és a kirendelt védő érdekközösségéből eredő korrupciós kockázatok kiküszöbölése szempontjából!

1.2.3.6. A mérlegelési lehetőségek csökkentése

Ismertesse a következő példát: Korábban ittás vezetés szabálysértéséért ötezertől százezer forintig terjedő pénzbírsággal volt sújtható, aki közúton vagy a közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet úgy vezetett, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.³² A szankció konkrét mértékének megállapításakor a büntetést a jogszabályban meghatározott keretek között úgy kellett megállapítani, hogy igazodjék a cselekmény súlyához. Az eljárás alá vont személy

³¹ Vö. <http://www.origo.hu/itthon/20000630rendori.html>.

³² 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 42. § (1) bek. a) pont. (hk.)

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

személyi körülményeit annyiban kellett figyelembe venni, amennyiben azok a szabálysértési hatóság vagy a bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűntek.³³

2011-től 300 000 forint közigazgatási bírságot köteles fizetni az a gépi meghajtású járművet vezető, akinél a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol mértéke a 0,80‰ véralkohol-koncentrációt meghaladja.³⁴ A szankció mértéke 2012-től 200 000 forint.³⁵

Az új (2012-es) szabálysértési kódex alapján közlekedési szabálysértések esetén a Kormány - a pénzbírság legalacsonyabb és legmagasabb mértékére vonatkozó rendelkezés keretei között - rendelettel megállapíthatja a pénzbírság kötelező mértékét (fix bírság).³⁶ Így pl. 50 000 forint a pénzbírság, ha gépi meghajtású vízi járművet, úszó munkagépet, illetve nem gépi meghajtású vízi járművet vezetőnél a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol mértéke a 0,80‰ véralkohol-koncentrációt meghaladja.³⁷

Vitassák meg, hogy mennyiben szolgálja a büntetéskiszabási mérlegelés kizárása helyszínen történő „közlekedési bírságolás” kapcsán a korrupció elleni fellépést? A válaszadás során fontolja meg, hogy a rendőr ilyenkor is eltekinthet a jogsértés megállapításától. A fix szabálysértési bírság tekintetében válaszában arra is legyen figyelemmel, hogy a rendőr a pénzbírság helyett ilyenkor is bármely intézkedést (így figyelmeztetést is) alkalmazhat.³⁸

³³ 1999. évi LXIX. törvény (Sztv.) 23. § (1) bek. (hk.)

³⁴ 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 12. § (1) bek., 11/D. melléklet módosította a 99/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése, illetve 4. számú melléklet.

³⁵ 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet 12. § (1) bek., 11/D. melléklet módosította 228/2012. (VIII. 23.) Korm. rendelet 4. § (8), 9. melléklet.

³⁶ 2012. évi II. törvény 11. § (3) bek.

³⁷ 63/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 1. §, illetve 1. melléklet.

³⁸ 2012. évi II. törvény 21. § (4) bek.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

Vitassák meg, hogy a hallgatókat foglalkoztató szervek működésével kapcsolatban a mérlegelés korlátozása alkalmas-e (ha igen mennyiben) a korrupciós kockázatok csökkentésére?

1.2.3.7. Az automatizált döntéshozatal

Ismertesse a következő példát: Az automatizált döntéshozatal bevezetésének egyik lehetséges terepe a felszámoló kijelölése. 2011 nyarán gyanúsítottként hallgattak ki egy bírót, aki 2008 végétől 2010 elejéig jogtalan előnyöket kért és fogadott el valakitől, aki ennek fejében azt kérte, hogy a bíró az általa képviselt cégeket jelölje ki felszámolóként.³⁹ A vád szerinti elkövetés idején hatályos szabályozás szerint „a bíróság a felszámolást elrendelő végzésben kijelöli a felszámolót”,⁴⁰ „a felszámolóként kijelölhető körét” pedig a Kormány rendelettel állapítja meg.⁴¹ Talán az adott ügy kirobbanása is közrehatott a felszámoló kijelölésére vonatkozó szabályozás azon módosításában, amely szerint a bíróság „elektronikus, véletlenszerű kiválasztás segítségével – a külön jogszabályban meghatározott eljárási szabályok szerint [...] kirendeli a felszámolót. Az eljáró felszámoló kijelölése átlátható módszertan szerint és olyan elvek alapján történhet, amelyek biztosítják az eljárás hatékony lefolytatásához szükséges kapacitásokat, a felszámolók arányos munkaterhelését, és – az eljárás költségeinek csökkentése érdekében – figyelembe veszik a felszámoló, valamint az adós gazdálkodó szervezet földrajzi elhelyezkedését”. A felszámoló kijelölésére a program – a székhelytől függő súlyozás alkalmazásával – véletlenszerű kiválasztással tesz javaslatot

³⁹ Vö. <http://www.hir24.hu/baleset-bunugy/2012/11/14/vadat-emeltek-a-korrupt-birono-ellen/>, illetve <http://hvg.hu/itthon/->

20121114_Vadat_emeltek_egy_nyiregyhazi_biro_ellen_.

⁴⁰ 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 27/A. § (1) bek. Hatályos: 1993. szeptember 2012. február 28. napjáig.

⁴¹ Cstv. 27/A. § (2) bek. Hatályos:

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

oly módon, hogy a súlyozott halmazból egyenletes eloszlás szerint választ. Azokat a felszámolókat, amelyek folyamatban lévő ügyeinek száma a többiek aktuális ügyszámának számtani átlagát legalább kétszeresen meghaladja (amíg az említett arány fennáll), csak a naptári hónap 8. napjáig történő kijelöléseknél veszi figyelembe a számítógépes kijelölést segítő program.⁴² Lehetőség van azonban arra is, hogy a bíróság ne az elektronikus kiválasztás által javasolt felszámolót rendelje ki”, de ilyenkor „a felszámoló kirendeléséről szóló végzés indokolásában [...] fel kell tüntetni” ezt a tényt, és meg kell jelölni az elektronikus rendszer által javasolt felszámolót is azzal, hogy a bíróságnak indokolnia kell az eltérés alapjául szolgáló körülményeket. Így különösen azt, hogy miért az általa kirendelt felszámoló rendelkezik az adós sajátosságaihoz szükséges szakértelemmel és megfelelő kapacitással.⁴³

Vitassák meg, hogy a felszámoló kijelölésével kapcsolatos hatályos szabályozás mennyiben csökkenti a korrupciós kockázatokat?⁴⁴ Milyen hátrányai lehetnek egy olyan szabályozásnak, amely szerint az automatikus kijelölés alól nem lenne kivétel? Miként lehetne fejleszteni a szabályozást, hogy az még inkább alkalmas legyen a korrupció megelőzésére?

Elemezzék a következő példát is: A Magyar Helsinki Bizottság kutatásai azt bizonyítják, hogy a kirendelt védői rendszer nem megfelelő működésének egyik legfontosabb problémája az, hogy a nyomozó hatóság az illetékes ügyvédi kamara által összeállított kirendelhető ügyvédi névjegyzékből diszkrecionálisan választhat ügyvédet. Ez ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy a védencek nem bíznak a hatóság által

⁴² 36/2010. (V. 13.) IRM rendelet 3. § (3)-(4) bek.

⁴³ Cstv. 27/A. § (1) bek. Hatályos: 2012. március. 1. napjától.

⁴⁴: Lásd ebben a vonatkozásban az egyik álláspontként: DIETZ-BLASKÓ Judit et. al.: *Korrupciós kockázatok a felszámolási eljárásokban*. 2011. Transparency International Magyarország, Budapest, 2011. 16. o.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

kiválasztott védőben, és adatok támasztják alá azt is, hogy számos kapitányságon a kirendelések nagy részét ugyanazon egy-két ügyvéd, illetve ügyvédi iroda kapja, aminek következtében az ügyvéd megélhetése, praxisa a kirendelő hatóságtól függ. Mindez pedig veszélyezteti a védői függetlenséget és a hatékony jogvédelmet, amellett, hogy a kiválasztási rendszer nem nyilvános és átláthatatlan szempontok alapján működik.⁴⁵ A Magyar Helsinki Bizottság javaslata szerint az ügyvédek kiválasztását a tesztelt modellnek megfelelően egy, a RobotZsaruba integrált szoftver végezné, amely a RobotZsaruba feltöltött, rendőrkapitányságok (illetve megyék) szerinti egyedi listákból ajánlana fel védőt a kirendelést végző számára.⁴⁶ Értékelje a fenti megoldási javaslat előnyeit és hátrányait a korrupciós kockázatok kiküszöbölése szempontjából!

1.2.3.8. A kollektív eljárás és döntéshozatal, rotáció

Vitassák meg, hogy a hallgatókat foglalkoztató szervek működésével kapcsolatban a rotáció bevezetés alkalmas-e (ha igen mennyiben) a korrupciós kockázatok csökkentésére?

1.2.3.9. A korrupciós ügyfélkapcsolatok kiküszöbölése

Ismertesse a következő példát: Az egyik autósiskolai érdekvédelmi szervezet javaslata szerint az oktatást és a vizsgát élesen el kellene választani egymástól és az oktatót a vizsga közelébe sem szabadna engedni, nemhogy az anyósülésbe. Jelenleg ugyanis 20 ezer forint körül mozog a tarifa, amennyit az oktató a sikeres vizsga megolajozásáért,

---

⁴⁵ KÁDÁR András Kristóf / NOVOSZÁDEK Nóra / SELEI Adrienn: *Ki rendelt itt védőt? – Egy alternatív védőkirendelési modell tesztelésének tapasztalatai*. Magyar Helsinki Bizottság, Budapest, 2012. (http://helsinki.hu/wp-content/uploads/MHB_Ki_rendelt_itt_vedot_2012.pdf) 11. o.

⁴⁶ KÁDÁR/NOVOSZÁDEK/SELEI (2012) 57.o.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

azaz a vizsgabiztos megkenésére kér.⁴⁷ Vitassák meg, hogy a fenti javaslat mennyiben lehet alkalmas a korrupció kiküszöbölésére!

Ismertesse a következő példát: A rendőrség szolgálati szabályzata szerint a közterületen, fogdában, előállító egységben végzett szolgálatellátás során az egyenruhát viselő rendőr magántulajdonú mobil rádiótelefon készüléket nem tarthat magánál a) a határrendészeti, b) a közlekedésrendészeti, c) a közrendvédelmi, valamint d) a személy- és objektumvédelmi feladatainak ellátása során. Ezen rendelkezés alól indokolt esetben a szolgálati elöljáró felmentést adhat.⁴⁸ Vitassák meg, hogy mennyiben alkalmas a korrupció csökkentésére a magántulajdonú mobil rádiótelefon készülék tartására vonatkozó tilalom? Értékeljék az erre vonatkozó rendelkezést az abból eredő jogkorlátozások fényében! Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa 2005-ben a vám- és pénzügyőrség parancsnokának hasonló tartalmú utasításával kapcsolatban arra a véleményre helyezkedett, hogy a mobiltelefonok szolgálat közben történő korlátozása (részben a jogforrási szint miatt, részben érdemben) egyes alapvető jogok alkotmányellenes korlátozását eredményezi.⁴⁹ Vegyék figyelembe, hogy a norma csak az egyenruhát viselő rendőrről vonatkozik, nem alkalmazható viszont pl. a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési szolgálati ágra, a bünygyi szolgálati ágra, valamint az igazgatásrendészeti szolgálati ágra. Értékelje a korrupció elleni küzdelem szempontjából a szolgálati elöljáró által adható felmentés lehetőségét!

⁴⁷ Vö. http://hvg.hu/cegauto/20121203_Megtornek_a_korrupcios_lancot_az_autosisk.

⁴⁸ Vö. 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 98. § (2) bek.

⁴⁹ Vö. Alapvető Jogok Országgyűlési Biztosának 3755/2005. sz. véleménye.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

1.2.4. Ellenőrzés, felderítés és szankcionálás

1.2.4.1. Az integritás ellenőrzése

Vitassák meg, hogy a hallgatók az őket foglalkoztató szervnél mi alapján határoznák meg „a közélet tisztasága szempontjából jelentős érzékenységgel rendelkező munkaköröket”? Célszerűnek tartanák-e, ha más esetekben is lehetőség lenne a vagyongyarapodás ellenőrzésének kezdeményezésére?

1.2.4.2. Az ügymenetre vonatkozó adatgyűjtés

Ismertesse a következő példát: A Magyar Helsinki Bizottság szerint a védőkirendelés gyakorlatának általuk javasolt módosítása akkor válna igazán hatékonyá, ha a rendőrkapitányságok – vagy a rendszer működéséért felelős más szerv, pl. az Igazságügyi Szolgálat munkatársai – időről időre elvégeznék a kirendelési gyakorlat vizsgálatát, kiegészítve azt az egyes előadók kirendelési gyakorlatának vizsgálatával. Az összes előadó kirendelési gyakorlatára vonatkozó rendszeres ellenőrzést jól kiegészítené egy „red flag”, vagyis egy olyan indikátorérték, amelynek elérése esetén a rendszer jelzi az illetékeseknek, hogy egy előadó kirendelési gyakorlata olyan mértékben tér el az átlagtól, hogy indokolt az előadó kirendelési gyakorlatának, vagy az adott ügyben tett lépéseinek a vizsgálata.⁵⁰

A hallgatók dolgozzanak ki (folyamatba épített) adatgyűjtésre épített (így elrettentő hatással is bíró) korrupció felderítő intézkedést az őket alkalmazó közigazgatási szervnél!

1.2.4.3. Az eljárási cselekmények és döntések rögzítése

Ismertesse a következő példát: A Járművezető Szakoktatók és Képzőszervek Országos Egyesülete több nyugat-európai országot érintő szakmai körútján egyébként még 2004-ben megvizsgálta, hogy mások hogyan küszöbölik ki a visszaéléseket. Ennek során azt a mostanában felvetett ötletet is górcső alá vették, hogy az oktatóautókat a Forma-1-es

⁵⁰ KÁDÁR/NOVOSZÁDEK/SELEI (2012) 59. o.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

autókon elhelyezett kamerákhoz hasonló rendszerrel szereljék fel. Erről a megoldásról végül megállapították, hogy személyiségi jogi akadályok miatt nem lehetne bevezetni, így azt elvetették.⁵¹ Az egyes közlekedési tárgyú törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXV. törvény olyan szabályozást vezetett be, amely alapján „a közlekedési hatóság egyes eljárásai során a [...] vizsgáztatások [...] ellenőrzése és dokumentálása, az esetleges korrupció megelőzése [...] érdekében szükséges, hogy a hatóság a vizsgáztatásról, vizsgálatról és ellenőrzésről – adatrögzítés nélkül – elektronikus berendezéssel közvetlen kép- és hangmegfigyelést végezhesen. A közlekedési hatóságnak ugyanakkor lehetővé kell tennie, hogy – a vizsgázó erre irányuló kérése esetén – a vizsga letétele e megfigyelés nélkül is megtörténhessen.”⁵²

Vitassák meg, hogy a fenti szabályozás a korrupció mely formáinak kiküszöbölésére alkalmas? Vessék össze azt az esetet, amikor a vizsgázó tökéletesen (vagy a megengedett hibaszinttel) vezet, de a vizsgabiztos zsarolásszerűen előnyt kér, illetve azt, amelyben a vezetni (a megfelelő szinten nem tudó) személy ad jogtalan előnyt a vezetői engedély megszerzésének reményében!

Vitassák meg, hogy milyen lehetőségek vannak a hallgatókat foglalkoztató szerv munkájában a korrupció megelőzése érdekében az eljárási cselekmények, illetve a döntés indokainak rögzítésével kapcsolatos (a jelenleginél szigorúbb) szabályozás kialakítására!

1.2.4.4. A döntések (indokolások) nyilvánossága

Ismertesse a következő példát: A felszámoló kirendeléséről szóló végzés közzétételében is fel kell tüntetni azt a tényt, ha a bíróság nem az elektronikus kiválasztás által javasolt felszámolót rendeli ki, és meg kell jelölni az elektronikus rendszer által javasolt felszámolót is azzal, hogy a bíróságnak részletesen indokolnia kell az eltérés alapjául szolgáló indokokat, így különösen, hogy az általa kirendelt felszámoló

⁵¹ Vö. http://hvg.hu/cegauto/20121203_Megtornek_a_korrupcios_lancot_az_autosisk

⁵² A 2007. évi CLXXV. törvény 23. §-ához fűzött indokolás.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

rendelkezik az adós sajátosságaihoz szükséges szakértelemmel és megfelelő kapacitással.⁵³ Vitassák meg, hogy nem lenne-e helyesebb, ha a bíróságoknak a kirendeléssel kapcsolatos adatokat (pl. az egyes felszámolók kirendeléseinek számát és az adott bírót) összesítve könnyen hozzáférhető nyilvántartásban is közzé kellene tenni?

Ismertesse a következő példát: Az állam tulajdonában lévő vállalkozói vagyon értékesítéséről szóló 1995. évi XXXIX. törvény – javaslatának 34. §-ához fűzött indokolás szerint – „nem teszi a privatizációs szervezet kötelezettségévé azt, hogy a memorandumot a pályázat meghirdetéséhez és annak eredményének közléséhez hasonlóan nyilvánosságra is hozza. Ez a dokumentum arra szolgál, hogy a jogos érdeküket igazolók, így az országgyűlési képviselők, az államigazgatási szervek tisztségviselői, az értékesítésben közreműködő pénzügyintézetek, az Állami Számvevőszék, illetőleg más, esetleges korrupciógyanús eseteket felderítők, az állami közreműködő szervek ebből kielégítő mélységű információt kapjanak a döntési folyamatról. Természetesen nincs akadálya annak sem, hogy a közvélemény, illetőleg a befektetők megnyugtatása céljából adott esetben az ÁPV Rt. az elkészült emlékeztetőt a széles befektető közönség elé tárja, nyilvánosságra hozza. Ennek kényszeréről a döntésekben érintettek üzleti és egyéb érdekeire és megfontolásaira figyelemmel a Javaslat nem rendelkezik.”

Vitassák meg, hogy helyes-e, hogy az üzleti és egyéb érdekekre való hivatkozást olyanok tekintetében, akik egyszer közvagyonot szereztek meg? Helyesnek tartja-e, hogy a közzétételről éppen azon szerv dönthetett, amelynek érdeke lehet az okszerűtlen döntés eltitkolása? Lehetne-e ezt a szabályozást úgy továbbfejleszteni, hogy a korrupciós kockázatokat hatékonyan(bba)n küszöbölje ki?

⁵³ Cstv. 27/A. § (1) bek. Hatályos: Hatályos: 2012. március 1. napjától.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

1.2.4.5. *A bejelentők védelme (díjazása)*

Vitassák meg, hogy van-e lehetőség (ha igen milyen feltételekkel) a hallgatókat foglalkoztató szerv munkájában a korrupció megelőzése érdekében a bejelentők díjazására.

1.2.4.6. *A jogorvoslatok kialakítása*

Vitassák meg, hogy van-e lehetőség a hallgatókat foglalkoztató szerv munkájában a korrupció megelőzése érdekében a jogorvoslatokkal kapcsolatos (a jelenlegitől) eltérő szabályozás kialakítására!

1.3. ÖSSZEGZŐ PÉLDA

A tananyag zárásaként egy olyan ügyet adunk közre össze, amelyek elemzése segítségével – csoportos vagy egyéni felkészülés során – lehetőség nyílik a korrupció elleni küzdelem eszközrendszerének áttekintésére.

Az autópálya rendőrök:⁵⁴ Az ORFK Rendészeti Biztonsági Szolgálat (Rebisz) Autópálya Rendőrség 2005 áprilisában szerződést kötött egy egyéni vállalkozóval, hogy a káli alosztályhoz tartozó M3-as szakaszokon végezzen autószállítást, ha baleset miatt azt a rendőrök megrendelik. A káli alosztály parancsnoka azonban elintézte, hogy az autómentések egy részét továbbra is egy másik vállalkozóval végeztessék, vagyis utóbbit folyamatosan jogtalan előnyhöz juttatta.⁵⁵ A káli alosztály parancsnoka a vállalkozói szerződés megkötése után, annak tartalmával ellentétben úgy tájékoztatta beosztottjait, hogy a szerződött vállalkozót kizárólag a lefoglalásra került autók elszállításáról kötelesek értesíteni. A többi esetben továbbra is az autómentést végző másik vállalkozót értesítsék. Az ügyészség szerint így a parancsnok hivatali helyzetével visszaélve, hivatali

⁵⁴ Vö. <http://www.origo.hu/itthon/20090702-korrupcio-vademeles-16-autopalyarendor-ellen.html>.

⁵⁵ Vö. <http://www.origo.hu/itthon/20090702-korrupcio-vademeles-16-autopalyarendor-ellen.html>.

ÁROP – 1.1.21-2012-2012-0001

kötelezettségét megszegve az elsőrendű vádlottat folyamatosan jogtalan előnyhöz juttatta. Az autómentéseket végző vállalkozók a vád szerint rendszeresen jogtalan előnyt ígértek, illetve pénzt adtak át egyes, a baleseteknél intézkedő rendőröknek azért, hogy a működésképtelen gépjárművek elszállításáról őket értesítsék. A szállítási díj körülbelül tíz százalékának megfelelő összeget adtak át a rendőröknek, csaknem 200 esetben került sor ilyen módon autószállításra. A ténylegesen átadott összegek 3 ezer és 12 ezer forint között voltak.

A felkészülés során a következő kérdéseket kell egyénileg vagy csoportosan megválaszolni: Milyen lépéseket tenne a balesetek esetén szükséges autómentés vonatkozásában jelentkező rendőrségi korrupció megelőzésére? Elemezze, hogy megoldási javaslatainak milyen alternatív korrupciós kockázatai lennének?